

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С
ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Директор: Д-р Иван Капурдов

**Учебно-изпитна програма за определяне на годишната оценка
по български език и литература за 6. клас
общообразователна подготовка
2023/2024 учебна година**

I. Учебно съдържание.

Български език

1. Текстът в научното общуване
2. Отговор на научен въпрос
3. Извличане и обработване на информация от урочна статия
4. Обява и покана
5. Звукови промени в думата. Променливо Я
6. Показателно местоимение
7. Въпросително местоимение
8. Относително местоимение
9. Отрицателно местоимение
10. Неопределително местоимение
11. Обобщително местоимение
12. Причастие. Сегашно деятелно причастие
13. Причастие. Минало страдателно причастие
14. Деепричастие
15. Минало неопределено време
16. Минало предварително време
17. Бъдеще време в миналото
18. Неизменяеми части на речта. Съюз
19. Неизменяеми части на речта. Частица
20. Неизменяеми части на речта. Междуметие
21. Части на изречението
22. Еднородни части в простото изречение
23. Сложно съчинено изречение

Литература

1. „Хубава си, моя горо“ – Любен Каравелов
2. „Отечество любезно, как хубаво си ти“ – Иван Вазов
3. Из „Моето семейство и други животни“ (IV глава) – Джералд Даръл

4. „Косачи“ – Елин Пелин
5. „Художник“ – Веселин Ханчев
6. Из „Под игото“ : „Представлението“, „Радини вълнения“ – Иван Вазов
7. „Принцът и просякът“ (I и III глава) – Марк Твен
8. „Братчетата на Гаврош“ – Христо Смирненски
9. „Серафим“ – Йордан Йовков
10. „Автобиография“ : „Урок по география“ – Бранислав Нушич
11. „Малкият принц“ : част XXI – Антоан дьо Сент – Екзюпери
12. Сбит преразказ

II. Оценявани компетентности.

Български език

- Разграничава структурните елементи на научния текст – теза, аргументи, изводи.
- Търси, извлича, подбира и синтезира информация от научен текст, включително от електронен носител, за изпълнение на определена комуникативна задача.
- Разпознава показателното местоимение и определя граматичните му признаци. Използва в свой текст показателните местоимения като заместващи и свързващи думи; правилно ги изговаря и пише.
- Разпознава въпросителните местоимения и определя граматичните им признаци. Разпознава въпросителните местоимения като свързващи думи в сложно изречение. Използва правилно формите на въпросителното местоимение.
- Разпознава относителните местоимения и отрицателните местоимения; определя граматичните им признаци. Разпознава относителните местоимения като свързващи думи в сложно изречение. Използва правилно формите на относителното местоимение и на отрицателното местоимение.
- Разпознава неопределителните местоимения и обобщителните местоимения; определя граматичните им признаци. Използва правилно формите на неопределителното местоимение и на обобщителното местоимение.
- Спазва правилото за променливо Я. Познава условия, при които правилото за променливо Я не е в сила. Правилно изговаря и пише често употребявани думи и думи от терминологичната лексика.
- Разпознава и образува сегашно деятелно и минало страдателно причастие. Спазва особеностите в правописа, в правописа и в употребата на сегашно деятелно и на минало страдателно причастие.
- Разпознава и образува деепричастие. Спазва особеностите в правописа на деепричастие и го използва правилно и уместно.
- Разпознава и образува формите за минало неопределено време. Уместно употребява форми за минало неопределено време съобразно ситуацията на общуване.

- Разпознава и образува формите за минало предварително време. Уместно употребява форми за минало предварително време в зависимост от ситуацията на общуване.
- Разпознава и образува формите за бъдеще време в миналото. Уместно употребява форми за бъдеще време в миналото съобразно ситуацията на общуване.
- Разпознава съюзи, междуметия и частици в изречение. Уместно употребява съюзи, междуметия и частици в речевата практика. Владее правописа на съюзи, междуметия и частици.
- Разпознава еднородни части в простото изречение. Прилага пунктуационните правила при употреба на еднородни части. Уместно използва еднородни части в текст, който създава.
- Разпознава съчинителни връзки в сложното изречение. Правилно оформя пунктуационно и използва уместно сложни съчинени изречения в текст, който създава.

Литература

- Различава и тълкува в „Хубава си, моя горо“ преживявания, настроения, състояния на героя. Различава словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.
- Различава в „Отечество любезно, как хубаво си ти!“ преживявания, настроения, състояния на героя и ги тълкува. Различава словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.
- Различава и тълкува в откъси от „Моето семейство и други животни“ действията и развитието на героите в сюжета.
- Разпознава жанрови характеристики на разказа, проявени в „Косачи“. Различава и тълкува в „Косачи“ действията и развитието на герой в сюжета. Обяснява мотивацията на герой в „Косачи“. Познава значението на понятието повествовател.
- Различава и тълкува в „Художник“ преживявания, настроения, състояния на героя. Различава словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.
- Различава и тълкува в главата „Представлението“ от „Под игото“ действията и развитието и/или разкриването на героите в сюжета.
- Различава и тълкува в главата „Радини вълнения“ от „Под игото“ действията и развитието и/или разкриването на героите в сюжета.
- Различава и тълкува в откъси от „Принцът и просякът“ действията и развитието на героите в сюжета.
- Различава в „Братчетата на Гаврош“ и тълкува преживявания, настроения, състояния на героя. Познава значението на понятието мотив.
- Разпознава жанрови характеристики на разказа, проявени в „Серафим“. Различава и тълкува в „Серафим“ действията и разкриването на героите в

сюжета. Обяснява значенията на характеристика на герой в „Серафим“. Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в „Серафим“.

- Различава и тълкува в откъса от „Автобиография“ действията и развитието на героите в сюжета. Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в откъса от „Автобиография“.
- Различава и тълкува в част ХХІ от „Малкият принц“ действията и развитието на героите в сюжета.

III. Учебно-помощна литература:

1. Български език – издателство „БГ Учебник“ ЕООД; авторски колектив Ив. Кирилов, Инев и др.; 2016 г.
2. Литература – издателство „Просвета Плюс“ ЕООС; авторски колектив Весела Михайлова, Любов Шишкова; 2016 г.
3. „Правила, задачи, тестове по български език за 6. клас“ Донка Кънева – ИК „Калоянов“

IV. Формат на изпита:

1. Тест с 25 въпроса от отворен и затворен тип върху темите от конспекта.
2. Сбит преразказ на откъс от текст

V. Времетраене на изпита:

Изпитът е с времетраене 2 астрономически часа.

Скала за оценяване:

Под 21 точки – Слаб 2
От 21 до 27 точки – Среден 3
От 28 до 41 точки – Добър 4
От 42 до 54 – Много добър 5
От 55 до 60 – Отличен 6